

Trek je plan!

j. nijssen, 2019

* Urgentie

Oké, de situatie wordt glashelder. Dat is het voordeel van op goed geluk doorkachelen^{*1}. Dat geldt in zaken, in relaties, en in het verkeer. Als je dan op het laatst nog twee levensgrote opties – pompen of verzuipen – overhoudt, ben je een spekkoozman.

Bekijk de klimaatsituatie. De ontregeling komt momenteel absoluut in versnelling.

Het klimaat laat steeds scherper zien waar ze heen gaat.

Alarmerende berichten rijgen zich aanen:

- ⊖ de versnelling van de afsmelting van Groenland^{*2}- en Zuidpool^{*3}-ijskappen;
- ⊖ de versnelling van de opwarming van de **oceanen**^{*4} en dus het verlies van steeds meer koude-buffers;
- ⊖ toename wereldwijd van steeds ernstiger hittegolven, en daarmee gepaard gaande verslechtering van de groei-omstandigheden van **landbouwgewassen**^{*5};
- ⊖ recente snelle toename van het smelten van de **permafrost**^{*6} in Canada en Siberie;
- ⊖ recente absurd hevige en grote **branden** rond de poolcirkel^{*7};
- ⊖ de recente toename van de jaarlijkse CO2-ppm-**toename** van 2.5 naar 3.5 ppm^{*8}.

Vooraf de recente versnelling naar 3.5 ppm jaarlijkse toename is ernstig. Deze **noodsituatie** wordt gelukkig wel toenemend onderkend. De recente protestgolf legt de vinger op de urgentie. De kracht van het protest neemt sterk toe, maar inhoudelijk – qua oplossingsrichting – stelt het niets voor. Ja, men dringt er op aan al het energie-gebruik accuut te decarboniseren. Die oplossing gaat echter gegarandeerd crashen. Die uitstootruimte is er niet meer. We zitten nu al op 417. Binnen 6 jaar zullen we dus waarschijnlijk over de grens van 450 ppm heengaan, want de weg^{*9} die we nu gaan – ook een versnelde variant – lukt alleen als we de komende 20 jaar de industriële productie en de internationale verkeerstromen intensiveren^{*10}. Boven de 450 is een fatale ontketening een onwrikbaar feit, en gaan we crashen.

“We moeten mobiliseren”, probeert Gretha dan nog. Maar als je niet weet wat voor commando’s gegeven moeten worden als iedereen gemobiliseerd is, helpt mobiliseren geen fluit.

*1 Niet tijdig reageren op signalen, en dus geen feedforward plegen.

*2 Watts J., Heatwaves amplify near-record levels of ice melt in northern hemisphere, The Guardian, London, 02-08-2019

*3 Carrington D., ‘Extraordinary thinning’ of ice sheets revealed deep inside Antarctica, The Guardian, London, 16-05-2019

*4 Harvey C., Oceans Are Warming Faster Than Predicted: Earth’s seas are absorbing excess heat 40 per cent faster than previous estimates, E&E News, 11-01-2019

*5 Beurteaux D., Climate Change Is Intensifying Food Shocks, Civileats.com, 30-05-2019

*6 Currin G., Arctic Permafrost Is Going Through a Rapid Meltdown — 70 Years Early, LiveScience, New York, 13-06-2019

*7 Stone M., Arctic wildfires are releasing as much carbon as Belgium did last year, Grist.org, 02-08-2019

*8 Harvey F., Latest data shows steep rises in CO2 for seventh year, The Guardian, London, 04-06-2019

*9 Massale energie-transitie d.w.z. alle mondiaal verknoopte productieprocessen handhaven en versneld ombouwen naar duurzaam.

*10 De mondiale productie, transatlantische handel, communicatie en distributie hangen van cascades van fossiele energie-toepassingen aan elkaar. Grondstofwinning, zwaar transport en massavervoer, de strijdmachten ook, zijn van plan nog tientallen jaren op fossiel te blijven draaien. Er zijn honderden hele grote vliegvelden in aanleg, alle havens en servers breiden uit, en de internationale wegenbouw kraakt uit zijn voegen.

* Opties

Voordeel is dat onze opties zich heilzaam uitdunnen. Hoezo?

Als de huidige weg overduidelijk op een crash (=extinction) uitloopt, zie ik nog maar twee opties:

- a) Of we gaan morgen volledig manueel, en volledig van fossiel af;
- b) Of we gaan als een speer^{*11} voorbereiden dat we binnen tien jaar 3 à 6 miljard mensen uit alle lage en te hete gebieden verhuizen naar noordelijke hooggelegen gebieden.

Beide klussen zijn gigantisch, én fysiek, én sociaal-politiek.

Maar het grappige is wel dat het waanzin-gehalte van elk van deze twee opties langzaam naar elkaar toe begint te kruipen.

Optie **a** leek tot voor kort waanzin, maar is technisch haalbaar, plus je houdt een toekomst over.

Want optie **b** jaagt de uitstoot helemaal door het lint. Plus waar moeten die mensen naar toe?

Niemand zal op ze zitten wachten. In een ambiance van hals over kop slechter wordende leef- en groeiomstandigheden, waarin iedereen half met zijn been in het graf komt te staan, zal 'we' niks meer voorstellen, dus het wordt dringen duwen en doden bij de uitgang naar andere instabiele leefgebieden, en gedecimeerd worden bij hun ingang. Dus is implementatie van optie **b** een weg vol wereldwijde conflicten. Alles wordt daar wankel en suicidaal.

Is optie **a** dan op dat laatste punt verleidelijker?

Ja, waar ben je bang voor? We hebben niets meer te verliezen. Stel dat gidslanden zoals Nederland, Denemarken, Zweden, Duitsland, en Engeland van vandaag op morgen helemaal van fossiel afgaan d.w.z.

- grenzen dichtgooien, en import en export minimaliseren;
- geen fossiel meer leveren aan wat in de havens aankomt of op luchthavens landt;
- stoppen met gebouwen te verwarmen: dekens en schapenvachten gebruiken om de paar weekjes winter door te komen;
- minimale nationale transport- en communicatie-infrastructuur in stand houden;
- beperkt gebruik gaan maken van zon, water, en wind als energie-bronnen. Beperkt, omdat de daarmee mogelijke industriële productiecapaciteit slechts een fractie zal kunnen zijn van wat we nu dank zij de fossiele energie kunnen laten draaien. Er zal dus ook niet veel capaciteit over zijn om de duurzame energie-opwekkers – zoals zonnepanelen – te produceren en te onderhouden, omdat de outillage van andere processen (agrarische, huishoudelijke, bouw, zorg) prioritair zal zijn;
- iedere volwassene een stukje land toedelen voor groenteteelt en kleinvee, en jongeren inschakelen bij grootschalige^{*12} agrarische producties;

dan zal dat zo'n schokgolf elders veroorzaken, dat vanwege de sympathieke bedoelingen erachter een wereldwijde opschwing naar deze oplossing zal plaatsvinden, temeer omdat tegelijkertijd zij die door willen gaan met via voorbedachte rade ons huis af te branden, door deze openlijk confronterende houding haarscherp in de beklagdenbank worden geplaatst, en ziende dit contrast als een haas eieren voor hun geld zullen kiezen. Al dan niet gedwongen.

Vrijheid – hoeksteen van liberalisme en humanisme – zal als een waardeloos begrip op de vuilnisbelt worden gedumpt. Het gaat om ruimte geven aan alle leven. Vrijheid heeft hele nauwe scherpe grenzen. Als je zo dom bent dat je chronisch niet genoeg ruimte geeft aan levensvormen

*11 Gezien de huidige versnelling van de opwarming - zie de recente gegevens hierboven - kan iedereen, die zijn ogen niet in zijn zak heeft zitten, begrijpen dat we de uiterste bovenrand van de klimaatvoorspellingen als maatstaf moeten gebruiken. En dat betekent? Onder andere dat onze kinderen al binnen een paar tiental jaar moeten verhuizen om in leven te blijven. Zie de evaluatie door Elizabeth **Weise** (*End of civilization: climate change apocalypse could start by 2050 if we don't act, report warns, USA today, 9 June 2019*) van de scenario-analyse van **Spratt & Dunlop** (*Existential climate-related security risk : A scenario approach, Breakthrough National Centre for Climate Restoration, Melbourne June 2018*). Hun 2050-scenario illustreert hoe gemakkelijk een versneld uit de hand lopend klimaatscenario binnen slechts enkele decennia kan leiden tot een grotendeels onbewoonbare planeet.

*12 Granen, aardappelen, fruit, melkvee.

waar je van eet, ga je dood. Het was leuk, het was feest, we produceerden met behulp van miljoenen jaren opgeslagen energiebronnen eventjes miljarden eieren door de halve amazone te slopen voor soja aanvoer, maar nu is het op, het feest is geweest.
Kiest u maarrrrrr!!!!

* **Onmogelijk?**

Ja ik geef toe, het is exceptioneel dat optie **a** betekent dat de meeste burgers over moeten schakelen naar een ander activiteitenpatroon. Toch is dit goed te doen. In oorlogstijd is altijd gebruikelijk geweest dat iedereen opgaf waar ie mee bezig was, en ging vechten zonder ook maar een spoor van hoop te hebben weer ooit op zijn oude werkplek terug te zullen keren. Onze situatie is vergelijkbaar. We hebben iets vreselijk uit de hand laten lopen, dus moeten we met alle wapenen die we hebben aan de bak, om dat te herstellen. De twee hoofdwapenen zijn: onze handen, en ons land. Daarmee kunnen we de vijand (klimaatontketening) weer binnen zijn rustig kabbelende bandbreedte krijgen.

De soberheid van de optie-**a**-leefwijze kan trouwens wel eens flink mee gaan vallen. We zijn inventief. We kunnen ook low-tech en met uitzonderlijk weinig inputs van buiten een heel behoorlijk levensniveau organiseren. Rijke grond, en veel watertoevoer. Dat wil wel. Ja natuurlijk, er komt ruzie, maar stel je even voor welke maatschappelijke krachten zich naar voren gaan vechten, en om leven gaan schreeuwen. Wereldwijd staan de mensen voor hetzelfde dilemma momenteel. De jeugd zet het overal op scherp. Het wachten is op hen die de kachel gaan aanmaken. Dat kan een land zijn. Ons land bijvoorbeeld. Of regio's in verschillende landen. Eigenlijk overal is op lokaal niveau momenteel planvorming in deze richting.

De natuur in eigen handen nemen, aanraken en (ons) redden, of er mee naar de hel gaan. Daar komt de situatie op neer. Trek je plan !

In hoofdstuk 7 en 8 van het **boek** '[De dode hoek van klimaatmodellen](#)' wordt de maatschappelijke dynamiek -- ofwel het scenario -- van steeds sterker conflicterende belangen beschreven waarin we nu verzeild raken. Het kan je helpen scherper in te zien waar de zaak momenteel op slot zit, en waar niet. Heb je geen zin om boeken te lezen? Lees dan het **artikel** '[Van koopkracht naar levenskracht](#)'. Dat gaat dieper op optie **a** in, en configureert die optie vanuit verschillende perspectieven.

//// --- //// --- ////